

Prijestonica Cetinje

Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj

**IZVJEŠTAJ O STANJU ISPUŠTANJA OTPADNIH VODA
ZA TERITORIJU PRIJESTONICE CETINJE
ZA 2025. GODINU**

Mart 2026. godine

UVOD

Obaveza sačinjavanja Izveštaja o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje za 2025. godinu, proizilazi iz odredbi člana 17 stav 3 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama ("Sl. list CG", br. 2/17), a isti je izrađen u skladu sa članom 2 Pravilnika o sadržaju izveštaja o ispuštanju (dispoziciji) komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 78/17).

Komunalne otpadne vode, u smislu navedenog zakona, su otpadne vode iz domaćinstava ili mješavina te vode sa industrijskim otpadnim vodama i/ili atmosferskim otpadnim vodama.

Pravilnikom je propisano da godišnji izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda sadrži podatke o:

- 1) aglomeracijama i organizovanju poslova upravljanja komunalnim otpadnim vodama u aglomeracijama;
- 2) procentualno izraženom broju stanovnika po aglomeracijama koji su povezani na kolektorski sistem i procentualno izraženom broju stanovnika po aglomeracijama koji su povezani na postrojenje za tretman otpadnih voda;
- 3) broju korisnika fizičkih i pravnih lica po aglomeracijama;
- 4) tehničkim karakteristikama kolektorskih sistema po aglomeracijama;
- 5) karakteristikama postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda;
- 6) broju ispusta, količini i kvalitetu ispuštanja komunalnih otpadnih voda po aglomeracijama;
- 7) opisu industrijskih sektora prisutnih na razmatranom području iz oblasti:
 - prerade mlijeka,
 - proizvodnje voća i povrća,
 - proizvodnje i flaširanja bezalkoholnih napitaka,
 - prerade krompira,
 - industrije mesa,
 - proizvodnje piva, alkohola i alkoholnih pića,
 - proizvodnje životinjske hrane od biljnih proizvoda,
 - proizvodnje želatina i lijepka od krzna, kože i kostiju,

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje
za 2025. godinu

- proizvodnje sladi i
 - industrije prerade ribe;
- 8) ispuštima, količini i kvalitetu ispuštenih biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda po aglomeracijama;
 - 9) postrojenjima za prečišćavanje biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda;
 - 10) broju uzetih uzoraka po parametru i broju odstupanja u kvalitetu u odnosu na broj uzoraka uzetih u toku godine ispuštene komunalne otpadne vode i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda u odnosu na propisane parametere, po aglomeracijama;
 - 11) broju komunalnih inspektora/policajaca, broju ostvarenih inspekcijskih kontrola u oblasti upravljanja komunalnim otpadnim vodama, broju izrečenih kazni i iznosu naplaćenih kazni; i
 - 12) zaključnim razmatranjima i preporukama za unaprijeđenje stanja upravljanja komunalnim i industrijskim otpadnim vodama.

Pri izradi Izveštaja korišćeni su podaci koji su Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj dostavljeni od strane DOO "Vodovod i kanalizacija - Cetinje", Službe komunalne policije i inspekcije i Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj.

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

1) Aglomeracije na teritoriji Prijestonice Cetinje i organizovanje poslova upravljanja komunalnim otpadnim vodama u aglomeracijama

Priestonica Cetinje shodno Pravilniku o geografskim granicama, broju i kapacitetu aglomeracija ("Sl. list CG", br. 78/17) obuhvata aglomeraciju Cetinje 1, tj. naselja: Bajice, Humci, Predgrađe, Gipos, Bogdanov kraj, 4 Jul, Kongo, Pejton, Luke Ivaniševića i Istorijsko jezgro. Identifikacioni broj aglomeracije Cetinje 1 je 11. U skladu sa Pravilnikom broj stanovnika aglomeracije je 14.772. Procijenjeno maksimalno opterećenje aglomeracije izraženo u broju ekvivalent stanovnika je 20.000.

Ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Prijestonice br.01-319/21-1052/2 od 17.06.2021. godine, Društvu sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti javnog vodosnabdijevanja, upravljanja komunalnim otpadnim vodama i upravljanja atmosferskim vodama. Shodno navedenom Društvo je odgovorno za upravljanje otpadnim vodama za aglomeraciju Cetinje 1, što podrazumijeva obavljanje poslova sakupljanja i odvođenja komunalnih, atmosferskih i otpadnih voda drugog porijekla sa područja grada, održavanja kanizacionog sistema, kao i održavanja sistema za prihvatanje i odvođenje atmosferskih voda. Društvu je, u okviru poslova sakupljanja komunalnih otpadnih voda, povjereno i obavljanje poslova crpljenja, odvoza i zbrinjavanja otpadnih voda iz septičkih jama.

2) Procentualno izražen broj stanovnika po aglomeraciji Cetinje 1 koji su povezani na kolektorski sistem

Broj stanovnika koji su povezani na kolektorski sistem fekalne kanalizacije je 7.962 (broj korisnika (fizička lica)-2.654 pomnožen sa prosječnim brojem članova domaćinstva -3), što predstavlja 55% ukupnog broja stanovnika na području Prijestonice Cetinje (ukupan broj stanovnika na području Prijestonice Cetinje, prema popisu iz 2023. godine, je bio 14.465). Na području aglomeracije Cetinje 1 postoji cca 3.000 septičkih jama.

3) Broj korisnika fizičkih i pravnih lica u aglomeraciji Cetinje 1

Broj korisnika usluga DOO "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" priključenih na kanalizacionu mrežu je 2.654 korisnika u segmentu fizičkih lica (domaćinstva) i 280 korisnika u segmentu pravnih lica.

4) Tehničke karakteristike kolektorskog sistema u aglomeraciji Cetinje 1

Dužina fekalne i atmosferske kanalizacione mreže, prema podacima koji se dostavljaju Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, iznosi 52,4km. U 2025. godini nije bilo evidentiranja šahtova, nakon što je tokom 2022. godine bilo evidentirano 576 šahtova fekalne kanalizacije i dodatnih 158 šahtova fekalne kanalizacije na području MZ "Gruda - Donje Polje".

Cijevi za fekalnu kanalizaciju su najvećim dijelom betonske profila (\emptyset 250), (\emptyset 300) i (\emptyset 400), dok su za atmosfersku kanalizaciju betonske i PHD profila (\emptyset 600) i (\emptyset 1.000).

**5) Broj ispusta, količina i kvalitet ispuštanja komunalnih otpadnih voda u
aglomeraciji Cetinje 1**

Ukupna fakturisana količina ispuštene otpadne vode u 2025. godini iznosi 373.922m³, odnosno fakturisana količina ispuštene otpadne vode za fizička lica iznosi 293.497m³, dok za pravna lica iznosi 80.425m³. Prirodni recipijent ispusta je lokalitet "Ponor", u naselju Donje Polje.

Ovlašćena laboratorija je, tokom 2025. godine, u 2 navrata (april i avgust) vršila ispitivanja kvaliteta otpadnih voda uzimanjem uzorka otpadne neprečišćene komunalne vode - gradske fekalne kanalizacije, jednokratnim zahvatom na mjestu njihovog ispuštanja u prirodni recipijent, sa preliva u "Ponor I (Stari ponor)-Cetinje".

U komentarima 2 analize izvršene od strane ovlašćene laboratorije, između ostalog, navodi se "uzorak je pokazao da voda ne odgovara uslovima Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl.list Crne Gore", br. 56/19).

Ispitivani parametri u vodi ovog uzorka, u mjesecu avgustu, čija je vrijednost bila iznad GVEZS (granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci) su: taložne materije, biološka potrošnja kiseonika (BPK5), hemijska potrošnja kiseonika (HPK), nitrati, amonijum jon, ukupni azot, ukupni organski ugljenik (TOC) ukupni fosfor (TP) i deterdženti".

Ispitivani parametri u vodi ovog uzorka, u mjesecu aprilu, čija je vrijednost bila iznad GVEZS (granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci) su: hemijska potrošnja kiseonika, biološka potrošnja kiseonika i ukupni fosfor.

6) Industrijski sektori prisutni u aglomeraciji Cetinje 1

Prema podacima Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, dostavljenim Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj Prijestonice Cetinje dana 19.01.2026. godine, djelatnost proizvodnje i prerade hrane na teritoriji Prijestonice Cetinje je zastupljena u slijedećim oblastima, u navedenom broju privrednih subjekata:

- prerada mlijeka (5),
- prerada mesa (21),
- prerada ribe (1).

7) Broj uzetih uzoraka po parametru i broj odstupanja u kvalitetu u odnosu na broj uzoraka uzetih u toku godine ispuštenih biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda u odnosu na propisane parametre, u aglomeraciji Cetinje 1

Privredna društva, druga pravna lica ili preduzetnici su, shodno odredbama člana 16 stav 2 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama, dužna da vode evidenciju količina i kvaliteta biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda iz postrojenja industrijskih sektora iz člana 5 Zakona, a koja se ispušta u recipijent ili kolektorski sistem.

U cilju sačinjavanja Izveštaja o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje za 2025. godinu Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj je, na adrese 6 privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost prerade mesa kao i na adrese 4 privredna subjekta koja obavljaju djelatnost prerade mlijeka, poslao obavještenje o obavezi vođenja evidencije o količini i kvalitetu biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda koje se, iz proizvodnog pogona, ispuštaju u recipijent ili kolektorski sistem (sistem javne kanalizacije). Istovremeno im je upućeno obavještenje da su podatke iz navedene evidencije dužni da dostave

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje
za 2025. godinu

Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj i D.O.O. "Vodovod i kanalizacija-Cetinje", do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

Shodno odredbama člana 17 stav 1 navedenog zakona Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj su dostavljeni rezultati analize otpadne vode od strane sljedećih privrednih subjekata:

- *"MIANJA" DOO Cetinje*, koje obavlja djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina, dostavilo je rezultate fizičkih, fizičko-hemijskih i hemijskih ispitivanja otpadne vode iz industrije (proizvodnje) koja su izvršena od strane ovlaštene laboratorije.

U izjavi o usaglašenosti ovlaštene laboratorije se navodi "Rezultati ispitivanih parametara u dostavljenom uzorku su USAGLAŠENI sa zahtjevima Priloga 3.5 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list Crne Gore", br.56/19)".

- *"INTERPRODUKT" DOO Cetinje*, koje obavlja djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina, dostavilo je rezultate fizičkih, fizičko-hemijskih i hemijskih ispitivanja otpadne vode iz industrije (iz separatora) koja je izvršena od strane ovlaštene laboratorije.

U izjavi o usaglašenosti ovlaštene laboratorije se navodi "Fizičko-hemijskom analizom dostavljenog uzorka i stručnim razmatranjem utvrđeno je da su rezultati ispitivanja USAGLAŠENI sa zahtjevima Priloga 1 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list Crne Gore", br.56/19)".

- *"S.N.J. GORNIČ" DOO Cetinje*, koje obavlja djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina, dostavilo je rezultate fizičko-hemijskih ispitivanja otpadne vode iz objekta (sušara mesa) koja su izvršena od strane ovlaštene laboratorije.

U stručnom mišljenju ovlaštene laboratorije, između ostalog, se navodi da su analize uzorka otpadne vode sušare mesa (koja posluje u okviru firme "S.N.J. GORNIČ" DOO Cetinje), koji je uzet jednokratnim zahvatom sa cijevi poslije prolaska

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje za 2025. godinu

vode kroz taložnik, pokazale da voda ODGOVARA uslovima Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list Crne Gore", br.56/2019 od 04.10.2019).

- "MONTSTATE" DOO Cetinje, koje obavlja djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina, dostavilo je rezultate fizičkih, fizičko-hemijskih i hemijskih ispitivanja otpadne vode iz industrije koja je izvršena od strane ovlaštene laboratorije.

U izjavi o usaglašenosti ovlaštene laboratorije se navodi "Fizičko-hemijskom analizom dostavljenog uzorka i stručnim razmatranjem utvrđeno je da su rezultati ispitivanja USAGLAŠENI sa zahtjevima Priloga 1 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list Crne Gore", br.56/19)".

- "TURO" DOO Cetinje, koje obavlja djelatnost prerade i konzervisanja mesa, dostavilo je rezultate fizičko-hemijske analize otpadne vode (jednokratnim zahvatom iz šahte poslije prolaska vode kroz separator ulja i masti i bioprečišćivača) koja su izvršena od strane ovlaštene laboratorije.

U stručnom mišljenju laboratorije se navodi "Analize ovog uzorka su pokazale sa voda ODGOVARA uslovima Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list Crne Gore", br.56/19). Svi određivani parametri imali su vrijednosti ispod GVEOV (granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz objekata i postrojenja za preradu mesa i konzerviranje mesnih prerađevina)".

8) Broj komunalnih inspektora i komunalnih policajaca, broj ostvarenih inspekcijiskih kontrola u oblasti upravljanja komunalnim otpadnim vodama, broj izrečenih kazni i iznos naplaćenih kazni

U oblasti kontrole upravljanja komunalnim otpadnim vodama, tokom 2025. godine, u službi Komunalne policije i inspekcije Prijestonice Cetinje bila su angažovana 3 komunalna inspektora, postupajući shodno nadležnostima propisanim odredbama Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama ("Sl.list Crne Gore", br.2/17),

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje
za 2025. godinu

Zakona o komunalnim djelatnostima ("Sl.list Crne Gore", br.55/16, 74/16, 2/18, 66/19, 140/22 i 84/24) i odgovarajućih propisa Prijestonice Cetinje. 6 komunalnih policajaca je bilo angažovano na poslovima obezbjeđenja komunalnog reda u oblastima upravljanja otpadnim vodama.

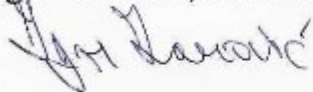
U izvještajnom periodu od strane komunalnih inspektora je izvršen 1 (jedan) inspekcijski nadzor i to u vezi čišćenja otvorenih kanala atmosferske kanalizacije. Sačinjeni zapisnik je proslijeđen DOO "Komunalno" Cetinje na realizaciju. Od strane komunalnih inspektora i policajaca postignuti su svi ciljevi bez izdavanja prekršajnih naloga i bez podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka.

9) Zaključna razmatranja i preporuke za unaprijeđenje stanja upravljanja komunalnim i industrijskim otpadnim vodama

Potrebno je realizovati projekat sanacije recipijenta "Ponor" i izgraditi PPOV koje će omogućiti prečišćavanje otpadnih voda, u cilju zaštite životne sredine odnosno sprječavanja ugrožavanja kvaliteta podzemnih voda.

Izveštaj sačinio

Igor Ivanović, samostalni savjetnik I

Vladan RADUNOVIĆ
SEKRETAR

